

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ

ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ НАГЛАСИ

РЕЗУЛТАТИ ОТ НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНО ПРОУЧВАНЕ

ПРОВЕДЕНО ПО МЕТОДА НА ПОЛУСТАНДАРТИЗИРАНОТО ИНТЕРВЮ,

В ПЕРИОДА 03– 15 ФЕВРУАРИ 2012 Г.

СРЕД 1000 ПЪЛНОЛЕТНИ БЪЛГАРИ ОТ ЦЯЛАТА СТРАНА

ФЕВРУАРИ, 2012

НЦИОМ, София, пл. “Княз Александър Първи” №1, тел. 939 31 29; 981 85 56,

факс 987 34 93

e-mail: nciom@parliament.bg

КОМЕНТАР

Отношение към основните държавни институции

Отношението на българите към работата на парламента и правителството не се е променило съществено за последните три месеца. Негативните обществени оценки за свършеното от тези две институции продължават да вземат връх над позитивните.

През февруари 2012 г. одобрението към работата на 41^{-то} Народно събрание е 23% (за сравнение през ноември 2011 г. е било 22%). В момента по-високо от средното одобрение регистрираме сред хората на възраст между 40 и 49 години, сред високообразованите, сред жителите на столицата, сред респондентите със среден и по-висок жизнен стандарт, както и сред симпатизантите на ГЕРБ (сред 43% от тях).

През февруари 2012 г. неодобрението към работата на парламента отново е по-високо от одобрението (60% неодобрение : 23% одобрение). Въпреки това, сравнителният анализ на данните показва, че от ноември 2011 г. неодобрението е намаляло с 6%. Сега най-високо неодобрение за работата на Народното събрание регистрираме сред интервюираните на възраст от 50 до 59 години, сред жителите на малките градове и сред крайно бедните. Неодобрението за дейността на Народното събрание е по-високо от одобрението сред симпатизантите на всички парламентарно представени политически сили.

Правителството е одобрявано от 35% от пълнолетните българи, като този дял е с 1% по-малък в сравнение с ноември 2011 г.

Дейността на правителството е подкрепяна най-често от хората на възраст между 40 и 49 години, от високообразованите респонденти, от жителите на столицата и на областните центрове, както и от заможните българи. 74% от привържениците на ПП ГЕРБ одобряват работата на кабинета.

Неодобрението за дейността на правителството на Бойко Борисов намалява с 4% за последните три месеца (от 53% през ноември 2011 г. на 49% през февруари 2012 г.). Сред привържениците на опозиционните партии в парламента негативните оценки вземат връх, като най-критични към кабинета са симпатизантите на АТАКА (84% не одобряват работата му) и на социалистите (78%).

Полицията продължава да бъде най-одобряваната институция и през февруари 2012 г. (от 42% от българите), макар одобряващите работата ѝ да намаляват с 5% за последните три месеца. От работата на полицията са доволни най-вече хората на възраст между 40 и 49 години, респондентите със среден и по-висок стандарт на живот,

както и симпатизантите на ГЕРБ и на ДПС. В градовете-областни центрове и в селата по-често се дават добри оценки за работата на полицията, отколкото в столицата и в малките градове.

Неодобрението за дейността на полицията не търпи значителни промени през последните три месеца (38% през ноември 2011 г. и 40% през февруари 2012 г.). Най-критични към дейността на тази институция са жителите на малките градове, крайно бедните, както и симпатизантите на БСП, на Атака и на Синята коалиция.

Положителните оценки за работата и на полицията, и на армията са повече от отрицателните. Одобрението за армията, макар и минимално, нараства с 2% през последните месеци. Армията е одобрявана предимно от мъжете, от хората на възраст над 50 години, от жителите на столицата и на селата, както и от хората със стандарт около средния. Сред политически активните българи, дейността на тази институция е одобрявана по-често от симпатизантите на ГЕРБ и на ДПС.

За последните три месеца отношението към дейността на прокуратурата и съда остава непроменено – неодобрението за дейността на тези институции е над три пъти по-високо от одобрението. Работата на всяка от двете институции е одобрявана от по 17% от интервюираните. Като се сравни обществената подкрепа за работата на полицията и на съда, може да се предположи коя от двете институции е в по-неизгодна позиция предвид създаденото междуинституционалното напрежение.

58% от пълнолетните българи не одобряват дейността на прокуратурата, а 61% са критични към работата на съда. Работата на тези две институции по-често не одобряват хората на възраст между 50 и 59 години, жителите на малките градове, крайно бедните, както и симпатизантите на Атака (81% от тях), на Коалиция за България (68% от тях) и на Синята коалиция (67% от тях).

За последните три месеца одобрението за Българската православна църква намалява със 17% (от 53% на 36%). Същевременно критичните настроения към тази институция нарастват с 13%. Резкият спад на одобрението към църквата се дължи на огласените данни за принадлежност на митрополити от Светия синод на Българската православна църква към ДС, както и на изнесените в медиите случаи, свързани с имотното състояние на висши духовници и с конфликти, в които те участват.

Най-одобряваните български политици

И през февруари българският еврокомисар Кристилина Георгиева продължава да бъде най-одобряваният политик, заемащ пост извън страната. Дейността ѝ получава одобрението на 66% от българите, като този дял остава непроменен от есента на 2011г.

Теренната работа на екипа на НЦИОМ по настоящото изследване съвпадна с бедственото положение в страната, породено от минусовите температури, снеговалежите и последвалите наводнения. Онези от политиците, които отидоха сред хората и се ангажираха с проблемите им, успяха да минимизират негативните нагласи към работата си. Така политик номер едно за февруари 2012 г. е премиерът Борисов, работата на когото е одобрявана от 51% от българите. По този показател не регистрираме промяна в сравнение с края на миналата година. Трябва да се отбележи обаче, че през този месец с 4% намалява неодобрението към премиера. Министър-председателят по-често печели доверието на младите българи, на хората на възраст между 40 и 50 години, на столичаните и на респондентите със среден и по-висок жизнен стандарт. Премиерът е и най-одобряваният лидер на партия от собствения ѝ електорат.

На фона на усилията на кабинета за справяне с тежката зимна обстановка, през последните седмици президентът не беше в центъра на общественото внимание. Одобрението на работата му възлиза на 50% и е два пъти и половина по-високо от неодобрението. Росен Плевнелиев е одобряван от високообразованите българи, от хората на възраст между 40 и 50 години и от близо 90% от симпатизантите на партия ГЕРБ.

Първите стъпки на Росен Плевнелиев като президент срещат положителен отзвук сред половината българи. Неодобрение към действията на президента в началото на мандата му изразяват 13%, като сред тях преобладават левите избиратели. Обществените очаквания към Росен Плевнелиев се свързват преди всичко с ангажирането му с икономическите проблеми и справянето с последиците от икономическата криза в страната. От него се очакват инициативи за намаляване на безработицата у нас, предлагане на мерки за излизане от кризата и за развитието на икономиката (подпомагане на бизнеса, привличане на инвестиции) с цел повишаване на жизнения стандарт.

На четвърто място в ранглистата на политиците се нарежда Георги Първанов, чието одобрение възлиза на 44%. Не регистрираме промяна в масовите нагласи към доскорошния президент. Той не изпада в политически вакуум, а предстоящата битка за лидерство в БСП логично задържа общественото внимание към неговата личност.

На пето място с равни дялове на одобрение за дейността им са двама политици – Меглена Кунева и Цветан Цветанов, одобрявани от по 41% от българите. В сравнение с времето около президентския вот, Кунева губи 4% одобрение.

Меглена Кунева се ползва с одобрение над средното сред висшистите, сред левите избиратели, сред хората на възраст между 30 и 39 г., както и сред тези между 50 и 59 години, сред жените, сред жителите на градовете областни центрове и селата.

Непосредствено след първите петима политици се нареждат министрите Николай Младенов и Мирослав Найденов, одобрявани от по 40% от пълнолетните българи. При това и двамата губят по 4% одобрение, без това да преминава в ръст на неодобрение към работата им.

Вицепрезидентът Маргарита Попова през февруари е одобрявана от 37% и се ползва с подкрепата на две трети от избирателите на ПП ГЕРБ.

Вежди Рашидов е четвъртият министър от кабинета, който намира място в топ 10 на най-популярните български политици, като одобрението му възлиза на 35%. Одобрението към работата му леко нараства, а неодобрението се свива с 6%. в сравнение с късната есен на 2011 г.

Най-одобряваните министри от кабинета към средата на февруари остават Цветан Цветанов, Николай Младенов, Мирослав Найденов и Вежди Рашидов. Веднага след тях с по 32% одобрение се нареждат още трима от членовете на кабинета – Сергей Игнатов, Свилен Нейков и Трайчо Трайков.

Макар и не първенец сред министрите по рейтинг, с най-голям ръст на одобрение през февруари е министър Лиляна Павлова – 11%. Тя бе в центъра на общественото внимание около тежката зимна обстановка в страната и оценките за работата ѝ са повлияни от действията ѝ през последния месец.

С 6 пункта расте неодобрението към министър Нона Караджова, която продължава да е начело в негативната класация на министрите със слаб рейтинг. Най-неодобряваните министри остават онези, които оглавяват тежките и проблемни сфери – финансите, социалната политика и здравеопазването.

Министърът на правосъдието Диана Ковачева ще трябва да отхвърля „в крачка” тежки натрупани проблеми в ресора, които стартово ѝ донесоха два пъти по-високо неодобрение, отколкото одобрение.

Като цяло обаче, се налага впечатлението, че дори и при трудни периоди за изпълнителната власт, рейтингите на министрите от това правителство търпят динамични промени, в това число и позитивни. Това говори, че хората запазват сетивност към действията на кабинета и оценяват положените усилия от министрите.

Влияние на политическите партии

Три месеца след вота за президент и за местни органи на властта, регистрираме леко свиване на електоралната подкрепа за водещите политически формации у нас, което е нормално в извънизборна ситуация. ГЕРБ запазва позициите си на първа политическа сила, ползваща се с подкрепата на 29% от избирателите. След местните и президентските избори регистрираме консолидиране на избирателите на ГЕРБ около политическите лица на партията и институциите на властта. Симпатизантите на управляващите все по-често реагират като хора, обвързани с партийна политика, когато дават оценки за обществените събития и политическите личности.

БСП има подкрепата на 17,5% от всички интервюирани. ДПС е трета политическа сила със 7% електорален дял. В сравнение с периода след изборите, не регистрираме значими промени в електоралните дялове на Атака и на Синята коалиция. Синята коалиция обаче взема известна, макар и неголяма електорална преднина пред Атака.

Към момента най-консолидиран остава електоратът на ДПС – 84% от избирателите на партията през 2009 г. и днес биха гласували за нея. Сред избирателите на БСП този дял възлиза на 79%, а сред тези на ГЕРБ – на 70%.

Сергей Станишев продължава да е най-одобряваният лидер на парламентарна група, посочен като добре работещ от близо една четвърт от българите. Георги Първанов и Сергей Станишев имат висока подкрепа сред избирателите на БСП, като 70% от социалистите одобряват едновременно и двамата лидери. Тези данни говорят за отсъствието на големи лагери от крайни привърженици и противници на единия или другия от двамата леви политици. Доколкото въпросът за лидерството е на дневен ред за БСП, и е изключително важен за избирателите на партията, трупането на напрежение сред редовите симпатизанти не способства за нейната стабилност и добро бъдеще.

Що се отнася до разпределението на политическо влияние, нещата изглеждат "застинали" само на пръв поглед. В публичното пространство вече излизат различни сигнали за търсене на управленски алтернативи. Заявката на Меглена Кунева е факт. Правят се и опити за обединяване на политически субекти, останали под бариерата на парламентарното представителство през последните години. Допълнително картината на политическото роене се усложнява от деленето на симпатизантите на партия „Атака“. НФСБ не изчезва от политическата карта след изборите от 2011 г., а макар и слабо засега, е забелязана и заявката на Слави Бинев за политическа партия.

Във времето до края на календарната 2012 година очевидно ще наблюдаваме тестването на различни политически идеи, проекти и лидери. Тепърва предстои да се изследва и анализира дали това ще отслаби позициите на управляващите в навечерието на парламентарния вот през 2013 година, или ще способства за изграждане на стабилни партньорства и коалиции.

Одобрявате ли или не дейността на следните институции?							
	март 2011	май 2011	юли 2011	септември 2011	ноември 2011	февруари 2012	промяна в сравнение с ноември 2011
Парламента							
Одобрение	19,4%	19,3%	18,7%	24,5%	21,6%	23,4%	1,8%
Неодобрение	67,8%	65,7%	65,8%	60,6%	65,0%	59,5%	-5,5%
без мнение	12,8%	15,0%	15,5%	14,9%	13,4%	17,1%	3,7%
Правителството							
Одобрение	33,4%	33,2%	30,6%	37,9%	36,7%	35,3%	-1,4%
Неодобрение	53,2%	54,0%	56,0%	51,0%	52,7%	48,9%	-3,8%
без мнение	13,4%	12,8%	13,4%	11,1%	10,6%	15,8%	5,2%
Съда							
Одобрение	17,9%	13,5%	15,1%	17,1%	16,8%	17,0%	0,2%
Неодобрение	62,1%	63,5%	63,3%	61,9%	63,3%	60,7%	-2,6%
без мнение	20,0%	23,0%	21,6%	21,0%	19,9%	22,4%	2,5%
Прокуратурата							
Одобрение	19,8%	14,8%	17,2%	16,5%	16,6%	16,9%	0,3%
Неодобрение	56,3%	57,0%	56,0%	59,1%	59,0%	57,9%	-1,1%
без мнение	23,9%	28,2%	26,8%	24,4%	24,4%	25,2%	0,8%
Армията							
Одобрение	40,3%	42,1%	35,6%	38,8%	40,4%	41,9%	1,5%
Неодобрение	24,9%	23,6%	28,3%	27,9%	29,1%	25,6%	-3,5%
без мнение	34,8%	34,3%	36,1%	33,3%	30,5%	32,5%	2,0%
Полицията							
Одобрение	49,1%	44,7%	44,5%	46,2%	47,7%	42,3%	-5,4%
Неодобрение	37,2%	39,9%	40,7%	42,0%	38,3%	39,6%	1,3%
без мнение	13,7%	15,4%	14,8%	11,8%	14,0%	18,1%	4,1%
БНТ							
Одобрение	69,5%	73,2%	70,1%	69,5%	68,4%	72,5%	4,1%
Неодобрение	18,1%	14,7%	15,6%	17,9%	19,2%	15,4%	-3,8%
без мнение	12,4%	12,1%	14,3%	12,5%	12,4%	12,1%	-0,3%
БНР							
Одобрение	57,4%	62,0%	60,7%	60,6%	53,4%	58,6%	5,2%
Неодобрение	11,8%	9,6%	11,6%	15,2%	15,6%	14,7%	-0,9%
без мнение	30,8%	28,4%	27,7%	24,2%	31,0%	26,7%	-4,3%
Българската православна църква							
Одобрение			50,7%	52,7%	52,9%	35,8%	-17,1%
Неодобрение			19,4%	21,3%	19,7%	32,2%	12,5%
без мнение			29,9%	26,0%	27,4%	32,0%	4,6%

Одобрявате ли дейността на следните ръководители на държавни институции?							
	март 2011	май 2011	юли 2011	септември 2011	ноември 2011	февруари 2012	Промяна в сравнение с ноември 2011
Председателя на Народното събрание Цецка Цачева							
Одобрение	32,1%	28,8%	29,4%	34,0%	33,1%	30,6%	-2,5%
Неодобрение	42,7%	41,6%	44,8%	42,3%	44,9%	40,2%	-4,7%
без мнение	25,2%	29,6%	25,8%	23,7%	22,0%	29,2%	7,2%
Президента Росен Плевнелиев							
Одобрение						50,0%	-
Неодобрение						20,3%	-
без мнение						29,7%	
Министър-председателя Бойко Борисов							
Одобрение	56,3%	50,8%	49,3%	51,3%	50,6%	51,1%	0,5%
Неодобрение	34,3%	38,9%	41,9%	38,4%	40,6%	36,4%	-4,2%
без мнение	9,4%	10,3%	8,8%	10,3%	8,8%	12,4%	3,6%

На коя политическа партия симпатизирате?		март 2011	май 2011	септември 2011	ноември 2011	февруари 2012
	ГЕРБ	30,7%	30,0%	32,0%	32,0%	29,4%
	БСП	15,5%	16,0%	18,0%	20,0%	17,5%
	ДПС	6,3%	7,6%	6,5%	7,1%	7,0%
	Синята коалиция	3,5%	3,2%	3,5%	2,2%	2,4%
	АТАКА	4,5%	4,0%	3,8%	2,0%	2,0%
	Друга партия	3,7%	3,0%	3,1%	5,5%	5,1%
	На никоя	35,8%	36,2%	33,1%	31,2%	36,6%
Общо	100%	100%	100%	100%	100%	

Най-одобряваните политици през февруари 2012 г.

